

Η ζωτική σημασία της λίμνης Γεννησαρέτ για τους κατοίκους της περιοχής

[Ορθοδοξία](#) / [Θεολογία](#)

[Αναστάσιος Ασλανίδης, Ms Θεολογίας](#)

Στην Ιουδαία, υπήρχαν δύο πηγές που παρείχαν φρέσκα ψάρια. Η μια ήταν η Μεσόγειος θάλασσα και η άλλη ήταν η λίμνη Γεννησαρέτ με τον Ιορδάνη ποταμό. Τα είδη των ψαριών που υπήρχαν στην πρώτη περιοχή ανήκαν όλα στην ευρύτερη λεκάνη της Μεσογείου, εκτός από το χέλι που ήταν μεταναστευτικό είδος. Ενώ, τα ψάρια που υπήρχαν στην περιοχή του Ιορδάνη και της λίμνης, έχουν ίδια ποικιλομορφία με τα υπόλοιπα χερσαία ζώα της περιοχής[29].

Από τα 19 διαφορετικά είδη ψαριών που υπάρχουν στην λίμνη σήμερα, τα μισά ανήκουν στην αιθιοπική ζωολογική ζώνη, ενώ τα υπόλοιπα μοιράζονται στις διάφορες περιοχές γύρω από αυτήν. Από αυτά το πιο σημαντικό, είναι ένα ψάρι του είδους (*Mirogrex terraesanctae*)[30], αλλιώς Κυπρίνος της Γαλιλαίας και αντιπροσωπεύει, σήμερα, περίπου το 60% των συνολικών ετήσιων αλιευμάτων της λίμνης. Η περίοδος αναπαραγωγής του συγκεκριμένου είδους ξεκινά στα τέλη του Νοεμβρίου, όταν η θερμοκρασία του νερού βρίσκεται στους 20οC, και συνεχίζεται

μέχρι το τέλος του Μαρτίου[31].

Ένα ακόμη είδος ψαριού που αποτελεί σημαντική οικονομική πηγή της λίμνης είναι το επονομαζόμενο ψάρι του Αγίου Πέτρου (*Sarotherodon galilaeus*)[32]. Ανήκει στο γένος Τιλάπια και η περίοδος αναπαραγωγής του είναι από τον μήνα Απρίλιο μέχρι τον Αύγουστο. Το ψάρι πήρε την ονομασία του από την παραβολή του Ματθαίου για την πληρωμή του φόρου του Ναού (Μτ. 17:24). Στην παραβολή ο Ιησούς στέλνει τον Πέτρο να ψαρέψει με το αγκίστρι του και στο πρώτο ψάρι που θα έπιανε, θα έβρισκε μέσα στο στόμα του το ανάλογο ποσό για να πληρώσει τον φόρο του Ιησού και του Πέτρου. Όμως, το ψάρι του Αγίου Πέτρου δεν μπορεί να είναι το ίδιο με το ψάρι του θαύματος. Αυτό, επειδή το συγκεκριμένο ψάρι τρέφεται μόνο με φυτοπλαγκτόν και επομένως το δόλωμα από το αγκίστρι θα του ήταν εντελώς αδιάφορο. Σύμφωνα με τον Nun οι ντόπιοι πληθυσμοί πιθανόν έδωσαν το όνομα αυτό στο συγκεκριμένο ψάρι για εμπορικούς λόγους, διότι ήταν το καλύτερης ποιότητας ψάρι και το σέρβιραν στα παράκτια οινομαγειρεία της λίμνης[33].

Δυστυχώς, δεν μπορούμε να γνωρίζουμε με απόλυτη ακρίβεια τι ψάρια έτρωγαν οι Ιουδαίοι εκείνη την εποχή ή γενικότερα πια είδη υπήρχαν στην λίμνη. Αυτό οφείλεται στην μεγάλη έλλειψη οστών που θα μπορούσαν να βοηθήσουν στην ακριβή έκβαση κάποιου συμπεράσματος. Τα τελευταία χρόνια, βέβαια, το ενδιαφέρον των αρχαιολόγων έχει ξεκινήσει να στρέφεται προς την ανακάλυψη

τέτοιων ευρημάτων. Ένα σημαντικό στοιχείο για την διατροφή των Ιουδαίων, όμως, μας το παρέχει το Λευιτικό. Αναφερόμενο στις καθарές και τις ακάθαρτες τροφές μας πληροφορεί ότι οι Ιουδαίοι επιτρεπόταν να καταναλώνουν ψάρια που έχουν λέπια, πτερύγια και ζουν στην θάλασσα ή στα ποτάμια (Λευ. 11:9-12). Αποκλείοντας έτσι ψάρια και άλλα υδρόβια ζώα που θύμιζαν στην μορφή τους το φίδι. Ένα τέτοιο παράδειγμα αποτελούν τα χέλια τα οποία δεν ανήκουν στις διατροφικές συνήθειες των Ιουδαίων. Άλλωστε δεν είναι τυχαίο πως στα λατινικά το χέλι αποκαλείτε «anguila» που προέρχεται από την λέξη «anguis» που σημαίνει φίδι[34].

Επομένως καταλαβαίνουμε την ζωτική σημασία της λίμνης για τους κατοίκους της περιοχής. Ο Ιώσηπος, ακόμη, εγκωμιάζει την περιοχή της Γεννησαρέτ με αξιοθαύμαστο τρόπο και ιδιαίτερη επιμέλεια. Αναφέρει ότι το νερό είναι γλυκό, οι βαλτότοποι της καθαροί με αμμώδεις παραλίες και εξαιρετικό κλίμα με δροσερό αεράκι[35]. Συνεχίζει, λέγοντας ότι κανένας δεν μπορεί να αρνηθεί την εξαιρετική ποιότητα των φυτών και των φρούτων της[36]. Όπως και τα μοναδικά είδη ψαριών, σε γεύση και ποιότητα, από άλλες περιοχές και με διαφορά[37]. Ο Freyne διατυπώνει την άποψη πως ο Ιώσηπος περιγράφει την λίμνη της Γεννησαρέτ και τις ιδιότητες του νερού της, θυμίζοντας αρκετά την πραγματεία του Ιπποκράτη: «Περί Αέρων, Υδάτων, Τόπων»[38].

Εάν συγκρίνουμε τα στοιχεία που μας παρέχουν ο Μάρκος με τους υπόλοιπους Ευαγγελιστές και τον Ιώσηπο, καταλαβαίνουμε ότι η λίμνη έπαιξε κεντρικό ρόλο στην δράση των χαρακτήρων μέσα στα έργα τους. Από την μία ο Ιώσηπος, έκανε κύρια βάση των επιχειρήσεων του την Ταριχαία, για να είναι κοντά στην Τιβεριάδα, διότι, εκεί βρισκόταν ο Ιούστος, ένας από τους αντιπάλους του. Ενώ, από την άλλη ο Μάρκος ποτέ δεν ξεχνά την κινητικότητα της λίμνης και τα όσα έχουν σχέση με αυτήν. Αν και ο Ιησούς με τους μαθητές του, δεν βρέθηκαν στην Ταριχαία ή στην Τιβεριάδα και έκαναν την Καπερναούμ κύριο μέρος δράσης τους, δεν παρέμειναν εκεί. Βασικό χαρακτηριστικό ήταν η συνεχόμενη μετακίνηση τους χρησιμοποιώντας βάρκες για να ταξιδεύουν στις διάφορες περιοχές της Γεννησαρέτ[39]. Στον ίδιο τρόπο μετακίνησης κάνει αναφορά και ο Ιώσηπος στο έργο του: (Ιώσηπος, Ιωσήπου Βίος 112-15) δίνοντας μας πληροφορίες για τις μετακινήσεις κατοίκων από την Τραχωνίτις στην Ταριχαία ως πρόσφυγες[40].

[29] Edwin Firmage, «Zoology (Fauna): Animal Profiles», ABD 6:1146.

[30] Edwin Firmage, «Zoology (Fauna): Animal Profiles», ABD 6:1146.

[31] Edwin Firmage, «Zoology (Fauna): Animal Profiles», ABD 6:1146. Βλ. και Φιλιππίδης, Ιστορία της εποχής της Καινής Διαθήκης : εξ απόψεως παγκοσμίου και πανθρησκειακής. Σελ. 891.

[32] Edwin Firmage, «Zoology (Fauna): Animal Profiles», ABD 6:1146.

[33] Nun, «Cast Your Net Upon the Waters: Fish and Fishermen in Jesus' Time.» Σελ. 53-54.

[34] Edwin Firmage, «Zoology (Fauna): Animal Profiles», ABD 6:1147.

[35] «Παρατείνει δὲ τὴν Γεννησὰρ ὁμῶνυμος χώρα θαυμαστὴ φύσιν τε καὶ κάλλος· οὔτε γὰρ αὐτὴ τι φυτὸν ἀρνεῖται διὰ τὴν πιότητα, καὶ πᾶν πεφυτεύκασιν οἱ νεμόμενοι, τοῦ δ' ἀέρος τὸ εὐκρατον ἀρμόζει καὶ τοῖς διαφόροις» (Ιώσηπος, Ιουδαϊκός πόλεμος 3, 516-517).

[36] Ιώσηπος, Ιουδαϊκός Πόλεμος 3, 506-8.

[37] «γένη δὲ ἰχθύων ἐν αὐτῇ διάφορα πρὸς τοὺς ἀλλαχοῦ γεῦσιν τε καὶ ιδέαν.» (Ιώσηπος, Ιουδαϊκός Πόλεμος 3, 509).

[38] Freyne, Jesus, a Jewish Galilean : a new reading of the Jesus story (London ; New York: T & T Clark International, 2004). Σελ. 56-57. Και Φιλιππίδης, Ιστορία της εποχής της Καινής Διαθήκης : εξ απόψεως παγκοσμίου και πανθρησκειακής. Σελ 889.

[39] Μκ. 1:16. 2:13. 4:1-2, 36. 5:1-2. 6:45, 53. 7:31. 8:10. Περισσότερα για τις μετακινήσεις από ξηρά και θάλασσα, αυτή την εποχή, βλ.: Φιλιππίδης, Ιστορία της εποχής της Καινής Διαθήκης : εξ απόψεως παγκοσμίου και πανθρησκειακής. Σελ. 252-257.

[40] Freyne, «The Fisherman from Bethsaida.» Σελ. 23.

[Διαβάστε ολόκληρη τη μελέτη εδώ](#)

<https://bit.ly/2G079iE>